

30.1.2015

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά αριθ. 1768/2013, της Ρίας Μαρτάκη, ελληνικής ιθαγένειας, σχετικά με τη νομιμότητα της χορήγησης τραπεζικών δανείων σε ελβετικά φράγκα στην Ελλάδα

1. Περίληψη της αναφοράς

Η αναφέρουσα διερωτάται κατά πόσο είναι νόμιμη η χορήγηση τραπεζικών δανείων σε ελβετικά φράγκα στην Ελλάδα, ιδίως όταν η τράπεζα που τα χορηγεί δεν διαθέτει καταρτισμένο προσωπικό για την ενημέρωση των δυνητικών δανειοληπτών σχετικά με το συγκεκριμένο επενδυτικό προϊόν. Ζητεί επίσης κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τον τρόπο προστασίας από μέτρα που έχει λάβει η τράπεζα, δεδομένου ότι το ύψος του συγκεκριμένου δανείου είναι πολύ μεγάλο λόγω των συνεχών μεταβολών στη συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του ευρώ και του ελβετικού φράγκου, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει οικονομικές δυσκολίες.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 23 Ιουνίου 2014. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 216, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 30 Ιανουαρίου 2015

Παρατηρήσεις της Επιτροπής

Κατά την περίοδο 2007-2008 δεν υπήρχε σε επίπεδο ΕΕ νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με τα ενυπόθηκα δάνεια. Ωστόσο, την 1η Μαρτίου 2001, η Επιτροπή εξέδωσε σύσταση σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους καταναλωτές, πριν από τη σύναψη της σύμβασης, από τους δανειστές που προσφέρουν στεγαστικά δάνεια. Οι κατευθυντήριες

γραμμές που περιλάμβανε η σύσταση, συμφωνήθηκαν μεταξύ του τομέα παροχής ενυπόθηκων δανείων και ομάδων των καταναλωτών, με τη μορφή προαιρετικού κώδικα συμπεριφοράς. Αυτός ο κώδικας δεν εμπεριείχε ειδική αναφορά σε δάνεια σε ξένο νόμισμα και δεν ήταν δεσμευτικός για τους δανειστές. Με βάση τις πληροφορίες που διαθέτει, η Επιτροπή δεν μπορεί να εξακριβώσει πόσο σχολαστικά ακολούθησαν τον προαιρετικό κώδικα τα επιμέρους ιδρύματα κατά την περίοδο 2007-2008. Καθ' όσα γνωρίζουμε η υιοθέτηση του προαιρετικού κώδικα εκ μέρους των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα υπήρξε από την αρχή ουσιαστική. Η εικαζόμενη αμέλεια των ελληνικών τραπεζών να ενημερώσουν δεόντως τους πελάτες τους σχετικά με ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με το ξένο νόμισμα πρέπει επομένως να εκτιμηθεί υπό το φως της ελληνικής εθνικής νομοθεσίας της εποχής.

Η Επιτροπή πρότεινε τον Μάρτιο του 2011 οδηγία για την ενυπόθηκη πίστη, η οποία εγκρίθηκε στις 4 Φεβρουαρίου 2014. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεταφέρουν την οδηγία 2014/17/ΕΕ στο εθνικό τους δίκαιο μέχρι τις 21 Μαρτίου 2016 το αργότερο. Η οδηγία εισάγει διατομεακά μέτρα που ισχύουν για όλους τους τύπους ενυπόθηκων δανείων, π.χ. υψηλού επιπέδου διατάξεις για τις αποδοχές, ώστε να περιοριστεί η ανάληψη υπερβολικών κινδύνων, απαιτήσεις γνώσεων και ικανοτήτων όσον αφορά το προσωπικό και γνωστοποίηση των σχετικών πληροφοριών στους καταναλωτές πριν από τη σύναψη του δανείου (Τυποποιημένο Ευρωπαϊκό Δελτίο Πληροφοριών)¹. Το κείμενο περιλαμβάνει επίσης ειδικές διατάξεις σχετικά με τα δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο και όσον αφορά τα δάνεια σε ξένο νόμισμα. Το άρθρο 23 απαιτεί από τα κράτη μέλη, όπου μια δανειακή σύμβαση εμπεριέχει σύνδεση με ξένο νόμισμα, να συγκροτείται κατάλληλο πλαίσιο το οποίο είτε δίνει, υπό συγκεκριμένους όρους, στον καταναλωτή το δικαίωμα μετατροπής σε εναλλακτικό νόμισμα είτε προσφέρει άλλες ρυθμίσεις, για να περιορίζονται οι συναλλαγματικοί κίνδυνοι στους οποίους εκτίθεται ο καταναλωτής. Οι άλλες ρυθμίσεις θα μπορούσαν να είναι, για παράδειγμα, περιορισμοί ή προειδοποιήσεις, με την προϋπόθεση ότι αρκούν για να περιοριστεί ο συναλλαγματικός κίνδυνος. Ωστόσο, για λόγους νομικής ασφάλειας και όπως διατυπώνεται στο άρθρο 43, οι διατάξεις της οδηγίας για την ενυπόθηκη πίστη δεν θα ισχύουν για τις συμβάσεις πίστωσης που υπάρχουν πριν τις 21 Μαρτίου 2016.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικών Κινδύνων (ΕΣΣΚ) απηύθυνε, στις 21 Σεπτεμβρίου 2011, σύσταση² προς όλες τις εθνικές αρμόδιες αρχές να αντιμετωπιστούν οι συστημικοί κίνδυνοι που ανακύπτουν από υπερβολικό δανεισμό σε ξένο νόμισμα. Με βάση τις πληροφορίες που έλαβε, το ΕΣΣΚ θεώρησε, στην έκθεση παρακολούθησής του³, την Ελλάδα πλήρως συμμορφούμενη.

¹ Το προσυμβατικό Τυποποιημένο Ευρωπαϊκό Δελτίο Πληροφοριών αντικαθιστά τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για τα δάνεια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του.

² HYPERLINK "<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:342:0001:0047:en:PDF>"

³ HYPERLINK "http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/2013/ESRB_2013_2.en.pdf?e48c0195897f850f84879712ce2f2cf7"

³ HYPERLINK "http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/2013/ESRB_2013_2.en.pdf?e48c0195897f850f84879712ce2f2cf7"

Greece was assessed fully compliant on 2 out of the 7 recommendations. Όσον αφορά τις υπόλοιπες 5 συστάσεις, η εθνική αρμόδια αρχή έδωσε επαρκείς εξηγήσεις για να αιτιολογήσει το γεγονός ότι δεν ανέλαβε δράση. Τα δεδομένα για την παρακολούθηση δόθηκαν από τις εθνικές αρμόδιες αρχές αλλά αναλύθηκαν από διακρατική ομάδα εργασίας με βάση τα ίδια κριτήρια.

Όσον αφορά την οδηγία 2005/29/EK, οι διατάξεις της απαιτούν συγκεκριμένα από τους εμπορευόμενους να παρέχουν με τρόπο σαφή, εύληπτο και έγκαιρο τις ουσιώδεις πληροφορίες που χρειάζεται ο καταναλωτής για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής, όπως τα βασικά χαρακτηριστικά του προσφερόμενου προϊόντος ή υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων και αποτελεσμάτων που αναμένονται από τη χρήση του.

Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2005/29/EK¹ και η συνοδευτική έκθεση², η οποία εγκρίθηκε την Πέμπτη 14 Μαρτίου 2013, ορίζουν βασικούς τομείς όπου πρέπει να ενταθεί η επιβολή των διατάξεων, συμπεριλαμβανομένου του τομέα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Στις προτεραιότητες για την ανάληψη δράσης περιλαμβάνεται η περαιτέρω ανάπτυξη του εγγράφου καθοδήγησης του 2009, με την επέκταση και διοργάνωση θεματικών εργαστηρίων με τους εθνικούς φορείς που έχουν επιφορτιστεί με την επιβολή των διατάξεων σχετικά με τομείς που παρουσιάζουν κρίσιμο ενδιαφέρον για τους καταναλωτές.

Επιπλέον, η Επιτροπή ξεκίνησε πρόσφατα μια εκστρατεία ευαισθητοποίησης για να αυξήσει τη γενική γνώση ως προς τα δικαιώματα του καταναλωτή αλλά και τις επιλογές για την επιβολή των προβλεπομένων σε διάφορους τομείς. Η εκστρατεία αυτή θα καλύψει διάφορα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας.

Συμπεράσματα

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει αρμοδιότητες επιβολής της νομοθεσίας όσον αφορά οικονομικούς φορείς οι οποίοι ενδέχεται να έχουν παραβιάσει τη νομοθεσία της ΕΕ στον τομέα της προστασίας του καταναλωτή και δεν μπορεί να αξιολογήσει μεμονωμένες υποθέσεις μεταξύ καταναλωτών και συγκεκριμένων εμπόρων, οι οποίες συχνά απαιτούν την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

Η αναφέρουσα καλείται επομένως να θέσει την υπόθεσή της υπόψη της αρμόδιας ελληνικής αρχής, του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, η σύσταση του οποίου είναι η ακόλουθη:

Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Διεύθυνση Καταναλωτικής Πολιτικής και Προστασίας των Καταναλωτών
Πλατεία Κάνιγγος
GR-10181 Αθήνα
Τηλ.: +30 210 3801507
Φαξ: +30 210 3841832
E-mail: info@efpolis.gr
HYPERLINK "<http://www.efpolis.gr>" www.efpolis.gr

Για κατάλληλες νομικές συμβουλές σχετικά με τις διαδικασίες που θα μπορούσε να κινηθεί για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων της, η αναφέρουσα μπορεί επίσης να επικοινωνήσει με

¹ "Επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών – Δημιουργία εμπιστοσύνης στην εσωτερική αγορά" COM(2013) 138 τελικό.

² COM(2013) 139 τελικό.

μια ένωση καταναλωτών. Τον κατάλογο των ενώσεων καταναλωτών στην Ελλάδα μπορεί να τον βρει κανείς μέσω του ακόλουθου συνδέσμου, κάνοντας κλικ στην αντίστοιχη χώρα.

http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm